

§ 2. W powiecie będzińskim, województwie katowickim tworzy się miasto Kazimierz Górniczy z obszarów osiedli Kazimierz i Ostrowy Górnicze.

§ 3. 1. W powiecie zgorzeleckim, województwie wrocławskim tworzy się miasto Węglińiec z osiedla Węglińiec.

2. Granica miasta Węglińiec biegnie od linii drogowej oddziału nr 185 Nadleśnictwa Lasów Państwowych Węglińiec w kierunku wschodnim wzdłuż torów linii kolejowej od granicy Państwa do Węglińca i drogą leśną do drogi poprzecznej oddziału nr 180, skręca na południe i biegnie drogą leśną wzdłuż oddziałów leśnych nr 180, 201, 223 do drogi poprzecznej oddziału nr 223, załamuje się w kierunku zachodnim i biegnie wzdłuż oddziałowej drogi leśnej do jej zetknięcia się z torem linii kolejowej Czerwona Woda —

Zgorzelec; po przecięciu linii toru kolejowego w kierunku zachodnim granica skręca na północ i drogą leśną w oddziałach nr 232, 207 i 185 dobiega — przecinając linię toru kolejowego granica Państwa-Węglińiec — do punktu zetknięcia się z drogą w oddziale leśnym nr 185 Nadleśnictwa Węglińiec.

3. Obszary dotychczasowego osiedla Węglińiec położone poza granicami określonymi w ust. 1 podlegają włączeniu do gromad powiatu zgorzeleckiego w trybie obowiązujących przepisów.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

319

OBWIESZCZENIE MINISTRA HANDLU WĘWNĘTRZNEGO

z dnia 28 listopada 1966 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. zmieniającej ustawę o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. Nr 51, poz. 315) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. z 1959 r. Nr 36, poz. 223), z uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. (Dz. U. Nr 51, poz. 315) zmieniającej tę ustawę oraz z przepisów wydanych przed ogłoszeniem jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, paragrafów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst ustawy wymienionej w ust. 1 nie obejmuje:

1) art. 16 tej ustawy w brzmieniu:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. zmieniającej ustawę o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. Nr 51, poz. 317) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”.

Minister Handlu Wewnętrznego: *E. Sznajder*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 28 listopada 1966 r. (poz. 319).

USTAWA

z dnia 17 czerwca 1959 r.

o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

Art. 1. § 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się w przypadku powierzenia mienia w uspołecznionych przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

§ 2. Przez określenie „przedsiębiorstwa obrotu towarowego” rozumie się przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie zbytu, skupu, sprzedaży hurtowej, sprzedaży detalicznej, usług oraz przemysłu gastronomicznego, garmażeryjnego i piekarskiego.

§ 3. W innych jednostkach organizacyjnych niż określone w §§ 1 i 2 przepisy ustawy w zakresie odpowiedzialności wspólnej mogą być odpowiednio stosowane za zgodą jednostki nadrzędnej.

§ 4. Przez użyte w dalszych przepisach ustawy określenie:

1) „sklep” rozumie się wydzieloną i oddzielnie rozliczaną część przedsiębiorstwa, w której następuje powierzenie mienia (np. punkt sprzedaży detalicznej, magazyn, punkt skupu, zakład produkcyjny lub usługowy, aptekę); skle-

pem w rozumieniu ustawy jest także wydzielone i oddzielnie rozliczane miejsce sprzedaży, produkcji lub usług (np. dział, stoisko, bufet),

2) „personel sprzedający” rozumie się osoby, którym powierza się wspólnie mienie (np. sprzedawców, magazynierów, personel skupujący, kucharzy, piekarzy, garmażerów, kelnerów, farmaceutów); do personelu sprzedającego zalicza się także kierownika sklepu, jego zastępcę oraz brygadzystę, jak również pracowników inkasujących gotówkę, jeżeli powierzono im jednocześnie wykonywanie czynności związanych z wydawaniem towarów.

Art. 2. § 1. 1. Pracownicy uspołecznionego sklepu, należący do personelu sprzedającego, mogą przyjąć w umowie pisemnej wspólną odpowiedzialność majątkową za szkody spowodowane powstaniem niedoboru w towarach i innych składnikach majątkowych w sklepie, w którym:

1) przy pracy na jedną zmianę — liczba personelu sprzedającego nie przekracza 8 osób,

2) przy pracy na dwie lub trzy zmiany — liczba personelu sprzedającego nie przekracza 12 osób, a w zakładach piekarskich czynnych na trzy zmiany, jeżeli liczba personelu sprzedającego nie przekracza 16 osób.

2. W sklepach samoobsługowych i preselekcyjnych, w zakładach usługowych oraz w zakładach gastronomicznych, stołówkach i innych zakładach żywienia wspólną odpowiedzialność majątkową pracownicy mogą przyjąć bez względu na liczbę personelu sprzedającego.

§ 2. Każda zmiana w składzie personelu, który przyjął na siebie odpowiedzialność wspólną, wymaga zawarcia nowej umowy.

§ 3. Pracownicy, ponoszący odpowiedzialność wspólną, odpowiadają w częściach określonych w umowie. Jednakże w razie stwierdzenia, że niedobór w całości lub w części został spowodowany przez niektórych pracowników, za całość niedoboru lub określoną jego część odpowiadają tylko sprawcy szkody, co nie wyłącza ich odpowiedzialności za resztę niedoboru wraz z pozostałymi pracownikami w myśl zasady odpowiedzialności wspólnej.

§ 4. Pracownicy ponoszący odpowiedzialność wspólną stają się wolni od odpowiedzialności w takim zakresie, w jakim udowodnią, że niedobór jest następstwem okoliczności, za które nie odpowiadają.

§ 5. Wspólna odpowiedzialność majątkowa za powierzony mienie na podstawie przepisów niniejszej ustawy nie wyklucza odpowiedzialności indywidualnej za inne mienie powierzone danej osobie.

Art. 3. § 1. Warunkiem odpowiedzialności wspólnej jest powierzenie przy przejmowaniu sklepu towarów i innych składników majątkowych bądź łącznie wszystkim pracownikom odpowiedzialnym według zasad art. 2, bądź samemu kierownikowi sklepu lub innemu pracownikowi w okolicznościach umożliwiających pozostałym pracownikom branie udziału w przeprowadzeniu inwentaryzacji i zgłaszanie związanych z tą czynnością zarzutów.

§ 2. Pracownikowi ponoszącemu odpowiedzialność wspólną przysługuje prawo wglądu w rachunkowość sklepu oraz brania udziału w przyjmowaniu towarów dostarczanych do sklepu i ich wydawaniu.

Art. 4. Pracownikiem odpowiedzialnym według zasad art. 2 może być jedynie osoba, na której zatrudnienie w sklepie wyrażą zgodę pozostali pracownicy współodpowiedzialni.

Art. 5. § 1. Poza pracownikami ponoszącymi odpowiedzialność wspólną oraz wymienionymi w §§ 2 i 3 nie wolno w sklepie zatrudniać innych pracowników.

§ 2. Za pisemną zgodą wszystkich pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną pracownik nowo przyjęty może być zwolniony na czas określony, nie przekraczający trzech miesięcy, od ponoszenia wspólnej odpowiedzialności majątkowej.

§ 3. 1. W sklepie, w którym pracownicy przyjęli odpowiedzialność wspólną, wolno zatrudniać:

- 1) pracowników wykonujących czynności nie związane z dysponowaniem mieniem (np. sprzątaczkę, pomywaczkę, robotników zatrudnionych przy przenoszeniu ciężarów, pomocników: kucharzy, piekarzy, garmazerów),
- 2) osoby zatrudnione dorywczo w okresie wzmoczonej działalności sklepu,
- 3) osoby odbywające naukę zawodu, praktykę lub wstępny staż pracy.

2. Osoby wymienione w ust. 1 nie ponoszą odpowiedzialności wspólnej.

3. Zatrudnienie osób wymienionych w ust. 1 wymaga:

- 1) pisemnej zgody pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną,
- 2) zapewnienia pracownikom ponoszącym odpowiedzialność wspólną możliwości nadzoru nad wykonaniem zadań przez osoby wymienione w ust. 1.

Art. 6. Niemożność pełnienia przez pracownika, ponoszącego odpowiedzialność wspólną, obowiązków przez okres nie przekraczający trzydziestu pięciu dni pozostaje bez wpływu na zakres odpowiedzialności zarówno tego pracownika, jak i pozostałych pracowników wspólnie z nim odpowiedzialnych. W razie przedłużenia się nieobecności pracownika ponad trzydzieści pięć dni należy w ciągu siedmiu dni przystąpić do przeprowadzenia inwentaryzacji.

Art. 7. § 1. Pracownik może umowę o odpowiedzialności wspólnej wypowiedzieć na piśmie na czternaście dni na przód.

§ 2. Jeśli wyliczenie sklepu wykaże niedobór, każdy z pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną może od umowy ustanawiającej taką odpowiedzialność odstąpić na piśmie ze skutkiem na przyszłość.

§ 3. Przedsiębiorstwo może odstąpić od umowy o odpowiedzialności wspólnej w każdym czasie.

Art. 8. W każdym przypadku, gdy ustawa łączy wygaśnięcie odpowiedzialności wspólnej z określonym terminem lub zdarzeniem, odpowiedzialność pracownika trwa do dnia zakończenia inwentaryzacji.

Art. 9. § 1. W razie niezawarcia umowy o odpowiedzialności wspólnej za szkodę spowodowaną powstaniem niedoboru odpowiada, oprócz kierownika sklepu, także jego zastępca (zastępcy), jeśli przy przejęciu sklepu towary lub inne składniki majątkowe powierzono im łącznie.

§ 2. W razie łącznego powierzenia mienia sklepu kierownikowi i jego zastępcy (zastępcom) do odpowiedzialności ich stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności wspólnej.

Art. 10. § 1. Zatrudnienie pracownika bez zgody kierownika sklepu oraz bez zgody jego zastępcy (zastępców), któremu łącznie z kierownikiem powierzono mienie sklepu, jest niedopuszczalne.

§ 2. Na żądanie kierownika sklepu lub jego zastępcy, któremu łącznie z kierownikiem powierzono mienie sklepu (art. 9 § 1), przedsiębiorstwo obowiązane jest w ciągu czterech dni odwołania ze sklepu podległego im pracownika. W czasie od zgłoszenia żądania do odwołania kierownik lub jego zastępca mogą nie dopuścić pracownika do pełnienia obowiązków w sklepie.

Art. 11. W razie utrudniania pracownikom wykonywania praw określonych w art. 3 § 2 oraz naruszania przez przedsiębiorstwo przepisów art. 5 i 10, jak również terminów przeprowadzania inwentaryzacji, jakie określi Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (art. 15 § 1), sąd w procesie o odszkodowanie oceni, czy i jaki wpływ ma to na zakres odpowiedzialności pracownika lub pracowników, którym powierzono mienie sklepu.

Art. 12. Przydzielenia pracownikowi, który nie zechce ponosić odpowiedzialności wspólnej albo którego odwołania żąda kierownik sklepu lub jego zastępca, pracy równorzędnej w tej samej miejscowości nie uważa się za zmianę istotnych warunków umowy o pracę; jednakże pracownik może do czasu objęcia nowej pracy rozwiązać umowę o pracę ze skutkiem natychmiastowym.

Art. 13. § 1. Jeśli w toku postępowania przed sądem ujawni się, że za powstanie niedoboru odpowiadają oprócz osób pozwanych także inni pracownicy zatrudnieni w sklepie lub pełniący inne funkcje w przedsiębiorstwie (dyrektor, członek zarządu, główny księgowy), sąd wezwie tych pracowników do wzięcia udziału w sprawie i doręczy im odpisy pism procesowych i załączników. Wezwanie do wzięcia udziału w sprawie zastępuje pozwanie.

§ 2. Na żądanie pracowników dopozwanych sąd zarządzi ponowne przeprowadzenie dowodów, które zostały przeprowadzone przed dopozwaniem.

§ 3. Jeśli zastosowanie przepisu § 1 nie byłoby ze względu na stopień zaawansowania postępowania dowodowego albo z innej przyczyny celowe, o potrzebie wytoczenia powództwa przeciwko pracownikom nie pozwanym sąd zawiadomi organ nadrzędny nad jednostką, która jest stroną powodową.

Art. 14. W sprawach odpowiedzialności majątkowej nie unormowanych niniejszą ustawą mają zastosowanie przepisy prawa powszechnego.

Art. 15. § 1. Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia zasady wykonania ustawy, a w szczególności terminy przeprowadzania inwentaryzacji oraz zasady zawierania umów.

§ 2. Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia określić inne przypadki — poza przewidzianymi w art. 7 — dopuszczalności odstąpienia przez pracownika od umowy o odpowiedzialności wspólnej.

320

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 28 listopada 1966 r.

w sprawie wykonania ustawy o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. z 1966 r. Nr 52, poz. 319) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu artykuły ustawy bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. z 1966 r. Nr 52, poz. 319).

§ 2. Można zawrzeć umowę o wspólnej odpowiedzialności majątkowej, jeżeli większość pracowników należących do personelu sprzedającego sklepu wyraża zgodę na przyjęcie takiej odpowiedzialności, a przedsiębiorstwo przydzieli pracownikom, którzy nie wyrazili zgody na przyjęcie odpowiedzialności wspólnej, pracę równorzędną w tej samej miejscowości.

§ 3. Ustala się ramowy wzór umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność majątkową, który po nieobecności trwającej nie dłużej niż 35 dni powrócił do pracy przed zakończeniem lub po zakończeniu inwentaryzacji, jest nadal związany umową o odpowiedzialności wspólnej, jeżeli skład personelu związanego umową o wspólnej odpowiedzialności nie ulega zmianie.

2. Pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność majątkową, który po nieobecności trwającej dłużej niż 35 dni powrócił do pracy:

- 1) przed zakończeniem inwentaryzacji przeprowadzonej w terminie określonym w art. 6 w związku z jego nieobecnością w pracy lub z innych przyczyn, jest nadal związany umową o odpowiedzialności wspólnej, jeżeli skład personelu związanego umową o wspólnej odpowiedzialności nie ulega zmianie,
- 2) po zakończeniu inwentaryzacji wymienionej w pkt 1, może przyjąć wspólną odpowiedzialność majątkową dopiero od dnia zakończenia inwentaryzacji przeprowadzonej z jego udziałem.

3. Pracownikowi, który na zasadach określonych w ust. 1 i 2 przestał ponosić odpowiedzialność wspólną i nie został zatrudniony w sklepie na warunkach podanych w art. 5 § 2, przedsiębiorstwo obowiązane jest przydzielić pracę równorzędną w tej samej miejscowości na czas do najbliższej inwentaryzacji.

§ 5. W razie wypowiedzenia przez pracownika umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej (art. 7 § 1) nale-

ży przystąpić do przeprowadzenia inwentaryzacji przed upływem okresu wypowiedzenia.

§ 6. W razie odstąpienia od umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej na skutek ujawnienia niedoboru (art. 7 § 2), jeżeli w czasie od przeprowadzenia inwentaryzacji do zakończenia wyliczenia sklep był czynny, do ponownej inwentaryzacji należy przystąpić w ciągu 7 dni, licząc od dnia odstąpienia od umowy.

§ 7. 1. W razie podniesienia przez pracownika ponoszącego wspólną odpowiedzialność majątkową na piśmie zarzutów nieprawidłowego wykonywania obowiązków związanych z pieczęcią nad powierzonym mieniem przeciwko innemu pracownikowi ponoszącemu taką odpowiedzialność i w związku z tym żądania przeprowadzenia inwentaryzacji, do inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż w ciągu 7 dni od otrzymania takiego żądania przez przedsiębiorstwo.

2. Jeżeli zarzuty (ust. 1) wskazują na takie działanie lub zaniedbanie, które może przyczynić się do powstania niedoboru lub innej szkody, przedsiębiorstwo powinno niezwłocznie po otrzymaniu zarzutów odsunąć pracownika, którego dotyczą, od wykonywania czynności wynikających z umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej, z wyjątkiem współudziału w czynnościach inwentaryzacyjnych.

§ 8. Jeżeli pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność majątkową wysunął na piśmie zarzuty uzasadniające utratę zaufania w stosunku do osoby określonej w art. 5 § 3 ust. 1, przedsiębiorstwo obowiązane jest odwołać ją ze sklepu niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od otrzymania zarzutów lub w tym terminie podać na piśmie przyczynę odmowy; w razie nieodwołania tej osoby, pracownik, który wysunął zarzuty, może odstąpić od umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej; w takim wypadku do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od otrzymania zarzutów przez przedsiębiorstwo.

§ 9. W razie odstąpienia od umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej przez przedsiębiorstwo (art. 7 § 3) do inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie.

§ 10. 1. W razie wypowiedzenia przez jedną ze stron umowy o pracę z pracownikiem ponoszącym wspólną odpowiedzialność majątkową zakończenie inwentaryzacji powinno nastąpić najpóźniej w dniu wygaśnięcia umowy o pracę.

2. W razie rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia lub ustania tego stosunku z innych przyczyn do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie,